

Þírnes
postí
2011

Sisällys

<u>Puheenjohtajan mietteitä</u>	1
<u>Merkipäiviä vuonna 2011</u>	2
<u>Sukukirja täydentyy</u>	2
<u>Löytyykö suvusta filatelistia?</u>	3
<u>Benjam Gröhnin muistokirjoitus</u>	3
<u>Sukukokous 2010: lämminhenkinen päivä Helsingin Vuosaaressa</u>	4
<u>Muistoja kesän 2010 Terijoen ja Raudun retkeltä</u>	6
<u>Vanhat valokuvat kertovat</u>	8
<u>Sijaiskotitoimintaa 30 vuoden kokemuksella</u>	9
<u>Talleta muistosi vuoden 2013 Pirnespostiin</u>	10
<u>Laukoista Pirneksiksi</u>	10
<u>Esiäidit Anna ja Susanna</u>	12
<u>Pekka Matinpojan pirtissä: mielikuvamatka 1780-luvulle</u>	14
<u>Hallituksen kuulumisia</u>	16
<u>Sukugallup 2011</u>	16
<u>Pirnes-puoti</u>	16
<u>Jäsenyydestä ja jäsenmaksuista</u>	17
<u>Hallituksen yhteystiedot</u>	17

Puheenjohtajan mietteitä

Perhe- ja sukusiteet ovat sekä biologisia että sosiaalisia. Ne ovat yksilön identiteetin ja eheäksi ihmiseksi kasvun perusedellytyksiä.

TV-ohjelma ”Kadonneen jäljillä” ja sen amerikkalainen versio, jossa kadonneet ja heitä etsineet kohtaavat nummella sukupuuta symboloivan tammen juurella, osoittavat, kuinka vahvoja biologiset siteet ovat. Ne tuovat liikuttavasti esiin sen, kuinka valtava tunnemerkitys ”kadonneen” biologisen vanhemman, lapsen, sisaren tai vaikka vain lähisukulaisen löytymisellä voi olla. Elämänkumppaneiden välinen rakkaussidekään ei näytä välttämättä korvaavan biologisen siteen puuttumista.

”Isättömiä” lapsia on syntynyt aina. Äidit ja isät ovat joutuneet luopumaan lapsistaan. Harvoin he ovat tehneet sen vapaaehtoisesti. Elämäntilanne, olosuhteet

ja hyvin usein ympäristön (eikä vähiten kirkon tai lähimpien ihmisten) asettamien normien aiheuttama sosiaalinen paine on ollut syynä. Heikki Hietamiehen kirjaan perustuva ”Äideistä parhain” -elokuva nosti sotalapsikysymyksen kipeästi pintaan vuosikymmenien jälkeen ja ”saksalaisten äpärät” ovat vasta nyt ikäihmisinä uskaltaneet purkamaan tuntojaan. Äideistä suuri osa lienee vienyt taakkansa hautaan sydäntään keventämättä.

Sukututkimusharrastukseni myötä (tutkin nyt äitini sukua ja esipolviani laajemminkin) olen kohdannut monia liikuttavia tarinoita ja kipeitä kysymyksiä tyyliin: ”Eikö kirkonkirjoista löytynyt mitään mainintaa ukkini isästä? Asia painoi häntä niin kovasti.” Aiheita sukukirjojen elävöittämiseen elämänmakuisilla tarinoilla olisi runsaasti. Harvat vain rohkaistuvat antamaan luvan niiden julkaisemiseen. Olen tullut täysin vakuuttuneeksi siitä, ettei kenelläkään ole lupaa riistää ihmiseltä oikeutta tietoisuuteen omasta biologisesta perimästään. Totuutta ei saa kieltää. Asiasta on voitava puhua.

On toki ihmisiä, jotka ovat katkeroituneet niin, että eivät halua olla missään tekemisissä sukunsa kanssa. On niitä, jotka ovat katkeroituneet perintöä koskevista päätöksistä, vaikka ovat lyöneet laimin ehkä tärkeimmän velvollisuutensa: ikääntyneestä ihmisestä huolehtimisen tämän viimeisinä vuosina. Surullista, koska näin heiltä puuttuu tärkeä voimaa antava henkinen sukuside. Sukusiteet antavat vain, jos niitä vaalitaan rehellisin tarkoituksin.

Geneettinen perimä tulee vanhempiemme kautta aiemmilta sukupolvilta. Suku ja perhe ovat myös sosiaalisen perinnön siirtäjiä. Viime kädessä olemme kuitenkin sitä, mitä opimme ja millaisia valintoja teemme toimintaympäristössämme.

Maailma avartuu ja oppimisympäristömme monipuolistuu. Biologisten suku- ja perhesiteiden merkitys ei silti vähene, päinvastoin. Sukusiteiden vaaliminen edellyttää kuitenkin työtä, suvaitsevaisuutta ja yksilöllisen erityisyyden kunnioitusta. Avoimuus ja luottamus perheessä, suvussa ja kaikissa ihmissuhteissamme on suhteiden ja sidosten liima.

Unto Pirnes

Merkkipäiviä vuonna 2011

80 vuotta

Irja Karvinen, o.s. Pirnes

29.9.2011

Äänekoski

75 vuotta

Seija Havia, o.s. Pirnes

18.9.2011

Helsinki

Irma Kaitanen, o.s. Eeva

7.3.2011

Mynämäki

70 vuotta

Taito Haapsaari

25.7.2011

Helsinki

Liisa Laukkanen

4.5.2011

Eila Ruisaho, o.s. Mäkipää

13.4.2011

Lahti

60 vuotta

Pauli Haapsaari

25.3.2011

Vihti

50 vuotta

Tuula Böök

25.3.2011

Ruotsi

Raili Hiltunen

1.11.2011

Helsinki

Lea Kumpulainen, o.s. Gröhn

8.3.2011

Lahti

Juha Laine

9.1.2011

Helsinki

Terho Pirnes

20.9.2011

Kirkkonummi

Hannu Salmi

7.7.2011

Loimaa

50-vuotishääpäivä

Sirkka, o.s. Pirnes ja Erkki Volmanen

1.7.2011

Lappeenranta

Lisäksi merkkipäiviään viettää suuri joukko sukuun tulleita. Lämpimät onnittelut!

Sukukirja täydentyy

Vuonna 2006 julkaistun sukukirjan: "Pirnes: nimen ja suvun jäljillä" painos on tällä hetkellä myyty loppuun. Kirjaa on kuitenkin muutamissa kirjastoissa, joten sen voi kaukolainata minkä tahansa kirjaston kautta.

Sukutiedostoa on korjattu ja merkittävässä määrin täydennetty. Se on toistaiseksi tekijän hallussa. Tiedostosta tai sen osista voi saada erilliskopioita korvausta vastaan niin sovittaessa. Tiedoista osa löytyy sukuyhdistyksen kotisivuilta: <http://suvut.genealogia.fi/karjalanpirnekset/>. Otteita täydennyksistä julkaistaan myös sukuyhdistyksen jäsenlehdessä.

* po. = pitää olla

Muutokset perhetauluihin (koskee tietoja ennen vuotta 1900):

- Taulu 1. Matti Pirneskoski, po. Matti **Matinpoika Laukka**
- Taulu 2. Pekka Pirnes, e. Pirneskoski, po. Pekka Pirnes, e. Pirneskoski, **e. Laukka**
- Taulu 12. Leena (Antintytär) Pirnes, s. 1801, po. Leena (**Pekantytär**) Pirnes, kuuluu **tauluun 11**
- Taulu 17. Susanna Matintytär Pirnes (taulusta 9), po. Susanna **Pekantytär** Pirnes, **taulusta 11**
- Taulu 22. Helena Jääskeläinen ja lapset, po. **taulussa 18**. Helena oli **Esko Matinpojan 1.puoliso**, ei Esko Pekanpojan (**kuoli lapsena**) puoliso.
- Taulu 33. Jaakko Jaakon poika Immonen, s. 1.4.1843, po. Jaakko **Marianpoika** Immonen, s. **17.8.1847**

Löytyykö suvusta filatelista?

Sukuyhdistys on saanut lahjoituksena postimerkkikokoelman. Jos harrastat postimerkkeilyä ja haluat kartuttaa kokoelmaasi tällä kokonaisuudella tai haluaisit ryhtyä filatelistiksi, ota yhteyttä puheenjohtajaan. Voit joko ryhtyä täydentämään sukuseuran omistamaa kokoelmaa tai lunastaa sen omaksesi.

Benjam Gröhnin muistokirjoitus

Benjam Gröhn

Benjam Gröhn siirtyi ajasta ikuisuuteen Lahdessa 24.7.2010, kolmea päivää vaille 81-vuotiaana, pitkällisen sairauden jälkeen. Benjam syntyi ja vietti nuoruutensa Kiteellä. Hänen äitinsä oli Anna Pirnes.

Benjam oli minulle serkuistani läheisimpiä. Vaikka elämä meitä maaltamuuton edelläkävijäsukupolveamme onkin kovin erilaisia polkuja kuljettanut, ovat tiemme Benjamin kanssa kohdanneet serkuistani ehkä useimmin.

Ensimmäinen merkityksellinen muistoni Benjamista on, kun hän oli jo varttunut mieheksi. Hän oli kokenut uskonnollisen herätyksen ja oli puhumassa tästä kokemuksestaan naapuritalossamme pidetyssä tilaisuudessa. Tilaisuudesta hän tuli yökylään kotiimme. Oli talviaika eikä nukkumatiloja ollut tuolloin liiemmälti. Niinpä äitini sijasi Benjamille vuoteen kamariin isäni eli enonsa viereen.

Seuraava mieleeni vahvasti jäänyt tapahtuma oli kun Benjam eräänä kesäisenä sunnuntai-iltapäivänä tuli meille vierailulle kihlattunsa, naapurikylän nuoren Helka-opettajattaren kanssa. Ei nuoria rakastavaisia maalla joka päivä nähty!

Kun syksyllä -55 menin Kiteen mieskotiteollisuuskoulun puusepän opintolinjan ensimmäiselle vuosikurssille, tuli Benjam toiselle. Hän oli jo muutamia vuosia aiemmin käynyt samaista - silloin Suorlahdessa pidettyä - koulua vuoden. Tietenkin taitotasomme oli tuolloin kovin erilainen. Kun minä väsäsin jakkaraa, rakenteli Benjam jo kangaspuita ja vaativampia huonekaluja. Näin hän oli minulle esimerkki ja tien näyttäjä.

Opin tuntemaan jo silloin Benan rauhallisena ja erittäin lämminhenkisenä ihmisenä. Hänet saattoi tavata lukemasta raamattua ruokatunnin aikana hiljaisesti ja numeroa tekemättä. Se herätti ainakin minussa arvostusta ja kunnioitusta. Teot puhuvat usein enemmän kuin sanat.

Muutaman vuoden jälkeen tiemme kohtasivat Lahdessa, jonne tulin opiskelemaan. Bena työskenteli Lahdessa penkkipuuseppänä ja kalusteasentajana. Matkatyöt eivät olleet kovin mukava asia nuorelle perheelle ja niinpä Bena päätti ryhtyä yrittäjäksi. Hän osti vanhoja koneita ja vuokrasi tiloja. Alkoi pitkäkestoinen yrittäjän taival. Parhaimmillaan hän työllisti toistakymmentä henkilöä. Helka-puoliso teki yrityksen paperityöt virkatyönsä ja perheestä huolehtimisen ohella.

Yrittäjällä on aina suhdanteisiin ja kysyntään liittyvät paineet. Niitä oli varmasti liian kanssa. Tuli infarkti ja pysäytti. Hidastuivat askeleet, eivätkä ahkerat kädet enää totelleet puuseppämestarin ajatuksia. Säilyi kuitenkin kyky keskustella ja muistella asioita. Se oli lahja, josta läheiset saivat olla kiitollisia. Myös me lähipiiriin kuuluvina saimme muistella menneitä hänet tavatessamme.

Muistamme puolisoni Raunin kanssa Benan lämpimänä, kivaa kevyesti vihjailevaa huumoria viljelevänä ihmisenä. Hän ja hänen valoisa hymynsä säilyvät mielissämme.

Unto Pirnes

Siunaustilaisuus ja muistojuhla

Helka Gröhn sekä tyttäret Anne, Leena ja Lea Benjamin haudalla

Benjamin siunaustilaisuus ja muistojuhla Lahden Helluntaikirkossa 7.8.2010 oli kaunis ja mieleenpainuva. Siunauksen toimittivat Benjamin nuorin veli Veikko Gröhn ja hänen puolisonsa Marja. Siunauspuheessaan Veikko kuvasi Benjamin elämäntaivalta: lapsuutta Karjalan laulumaille, perhe-elämää, yrittämistä sekä ”majan purkamisen” vaiheita elävästi ja läsnä olevia syvästi puhuttelevalla tavalla. Jesajan kirjaa siteeraten hän totesi: ”Kuin paimenen teltta minun majani puretaan ja viedään pois. Kuin kutoja minä olen kiertänyt loppuun elämäni kankaan, ja nyt minut leikataan loimilangoista irti.”

Muistojuhlan ehkä sykähdyttävimpiä hetkiä olivat lasten ja lastenlasten laulut ja muistelukset. Oli liikuttavaa kuulla ”Pikku-Benan” eli tyttärenpoika

Teemun muistelot ukin kanssa vietetyistä yhteisistä hetkistä. Ukki oli Teemun syntymäpäivinä nostanut tämän ilmaan yhtä monta kertaa kun poika täytti vuosia. Kun Teemu täytti 10 vuotta, ilmoitti ukki luovuttavansa! Sisaren poika Timo taas kertoili kokemuksistaan Benjamin Hirvensalmen kesämökiltä. Aamulla kalastettiin, päivällä rakennettiin ja illalla saunottiin yhdessä. Olivat taatusti upeita elämäkokemuksia kummipojalle!

Benjamin sisar Martta Rajala päätti runonsa ”Matkamme päämäärä” sanoihin: ”Tomumajas tänään maan multiin laitoimme. Vuoren varmasti sen tiedämme. Vain tomumajan. Itse olet luona Taivaan Herramme.”

Benjam Gröhn, läheinen serkkuni, on poissa. Esimerkillään hän vaikutti syvästi läheisiinsä ja koko lähipiiriinsä. Hänen muistonsa elää.

Sukukokous 2010: lämminhenkinen päivä Helsingin Vuosaarella

kuvat: Tommi Pirnes

Ester Lahtinen saa onnittelut

Kesän 2010 sukukokous pidettiin Kokoushotelli Rantapuistossa Helsingin Vuosaarella upeassa merellisessä ympäristössä. Sää oli helteinen ja tunnelma kokoustiloissa lämmin monessa merkityksessä. Paikalla oli noin 60 henkilöä.

Puheenjohtajan tervetulosanojen jälkeen luovutettiin kunniakirja sukuyhdistyksemme ensimmäiselle kunniajäsenelle Ester Lahtiselle yhdistyksemme hyväksi tehdystä utterasta työstä. Samalla se oli huomionosoitus hänen täytettyään 90 vuotta. Irma-tyttären mukaan Ester on upea äiti, mamma ja isomamma. Sukuyhdistyksellemme hän on antanut ystävälliset äidin kasvot.

Kokouksen virallinen osuus

Varsinainen kokous sujui vauhdikkaasti Matti Pirneksen (Haapaveden Pirneksiä) toimiessa puheenjohtajana. Arja Norris esitteli kokoukselle yhdistyksen tilinpäätökset vuosilta 2008 ja 2009. Vuoden 2009 ylijäämä 540 € merkittiin varaukseksi tulevalle toimintakaudelle.

Unto Pirnes esitteli kauden 2008-2010 toimintakertomuksen. Vuonna 2008 järjestettiin Tohmajärvellä sukkokokous sekä tehtiin retki Sortavalaan. Samoin otettiin käyttöön sukuvaakuna ja yhdistyksen nettisivut sekä teetettiin myytäväksi pöytäviirejä. Tutkimustyö todisti, että Karjalan Pirnesten kantaisä Pekka Matinpoika oli alun perin Laukka ja syntynyt Haapavedellä vuonna 1700. Tutkimus laajenee vähitellen myös kantaisämme naispuolisiin jälkeläisiin. Vuonna 2009 julkaistiin jäsenlehti Pirnesposti ja yhdistys esitteli toimintaansa Lahden ja Vantaan sukututkijoiden tapahtumissa. Jäsenmaksun (15 euroa) oli kauden loppuun mennessä maksanut 97 perheyhteisöä. Hallitus kokoontui kaudella kolme kertaa.

Katarina Hynynen tanssii ja Hannu Knuutila

Arja Norris luki tilintarkastaja Timo Valkeapään lausunnot vuosilta 2008 ja 2009. Niiden perusteella kokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille vastuuvapauden.

Unto Pirnes esitteli tulevan kaksivuotiskauden toimintasuunnitelman ja talousarvion. Kesällä 2010 järjestetään sukkokokous sekä retki Rautuun, Räisälään ja Käkisalmeissa järjestettävään karjalaiseen sukutapahtumaan. Tiedottamista kehitetään entistä enemmän sähköisen viestinnän suuntaan. Keväällä 2011 julkaistaan Pirnesposti. Sen yhteydessä kartoitetaan jäsenten toiveita seuraavan sukkokokouksen pitopaikasta, suvun yhteisestä vapaa-ajan toiminnasta sekä uusista sukutuotteista. Sukututkimusta jatketaan ja sukutiedostoa täydennetään sitä mukaa, kun uutta tietoa tulee. Vanhoja valokuvia, tarinoita, sekä ruoka- ja esinekulttuuria kootaan entiseen tapaan. Jäsenmaksut (15 €/perhe + 5 €/uusi jäsenyys) hallitus esittää pidettäväksi ennallaan.

Kauden 2010-2012 tulot koostuvat jäsenmaksuista, sukutuotteiden myynnistä ja erilaisista lahjoituksista. Kuluja aiheuttavat edellisvuosien tapaan tiedotus, sukkokokous ja Karjalan retki. Kokonaisuutena taloustilanteen arvioidaan säilyvän ennallaan. Sukkokokous vahvisti tulevan kauden toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä hyväksyi hallituksen esityksen jäsenmaksuista.

Hallituksen puheenjohtajaksi kaudelle 2010-2012 valittiin Unto Pirnes ja varapuheenjohtajaksi Arja Norris. Hallituksessa jatkavat myös Eeva Hasunen, Irma Hynynen, Pirjo Kettunen, Asko Kuoppa, Keijo Pirnes, Marja Pirnes ja Pentti Pirnes. Tehtävänsä jättävän Raila Lazaridesin tilalle valittiin Ari Ratinen. Tilintarkastajina jatkavat hallituksen esityksestä Veikko Gröhn ja Timo Valkeapää.

Musiikkia, esitelmiä ja valokuvien skannausta

Heinolalainen kansantaiteilija Hannu Knuutila (taiteilijanimeltään Hane Priha) johdatteli joukon ravintolasaliin erittäin maistuvalla aterialla. Ruokailun lomassa kävi vilkas puheensorina ja arpojen myynti oli ponnekasta - olihan luvassa suuri määrä erinomaisia arpajaisvoittoja.

Seuraavana kuultiin Ikäinstituutin toimialapäällikön, tohtori Arto Tiihosen, esitys merkityksellisistä tarinoista suvun perinnön tallettajana. Esitys oli tohtorimieheiltä vapautunutta, mukavaa ja maanläheistä kerrontaa, johon kuulijoiden oli helppo eläytyä. Tiihonen puhui harrastustoiminnan merkityksestä ihmisten henkisenä voiman antajana. Hänen mukaansa sukuyhteisöillä on suuri merkitys sosiaalisen pääoman rakentumisessa. Tuttavuus ja vertaisuus yhdistävät. Vastavuoroisuus ja vertaisuus ovat sosiaalista pääomaa, jota toiminta vapaaehtoisporukoissa tarjoaa.

Vapaaehtoistoiminta luo liikunnan tapaan hyvinvointia. Keskiössä on kokemuksellisuus. Sitä kehystää usein suurempi tarina, kuten meillä karjalaisuus. Kokemukset voivat olla mielihyvää tuottavia elämyksiä: merkityksellisiä, ymmärrystä itsestä ja elämästä lisääviä tapahtumia. Suuret muutokset: sota-aika, sodanjälkeinen siirtolaisuus ja maaltamuutto kaupunkeihin, ovat kokemuksellisten tarinoiden lähteitä, joita kannattaa kerätä ja tallentaa. "Päiväkirjat ulos pöytälaatikoista!" komensi Arto.

Yleisö seuraa keskittyneenä esityksiä

Väliajalla yleisöllä oli mahdollisuus skannauttaa vanhoja valokuvia digitaaliseen muotoon – sekä omaksi iloksi että sukuyhdistyksen kokoelmiin. Tauon jälkeen kuultiin upeita musiikkiesityksiä Hannun sekä suvun oman pojan, Markku Sihvosen, toimesta. Hannun instrumenttina oli kantele ja Markulla viulu. Mieleenpainuvinta oli Katariina Hynysen yllätysohjelmalla toteuttama valloittava tanssiesitys, johon Hannu inspiroi musiikin.

Arja julkisti Pirnespirpana-äänestyksen voittajan. Äänestäjien sydämet valloitti kaksivuotias pikkuneiti Iiris Pirinen. Palkinnoksi hän sai hienon kunniakirjan sekä muistipelin, jota kelpaa pelata Arttu-veljen kanssa, kunhan ikää karttuu.

Sitten oli arpajaisten vuoro. Palkintoja oli niin runsaasti, että lähes jokainen arvan ostanut sai jotakin. Joitakin onnetar vaan näytti suosivan runsain mitoin. Keijo Pirneksen järjestämä grillihuutokauppa oli hauska ja mielenkiintoinen kokeilu. Keijo lahjoitti yhdistykselle myös isänsä jäämistöön kuuluneen postimerkkikokoelman. Yhdistys etsiikin nyt suvun piiristä keräilijää, joka olisi kiinnostunut lunastamaan kokoelman itselleen.

Tilaisuus päättyi yhdessä laulettuun Karjalaisten lauluun upeiden muusikoidemme säestyksellä.

Muistoja kesän 2010 Terijoen ja Raudun retkeltä

kuvat: Tommi Pirnes

30.7. Päivän lämpötila oli 30 asteen paikkeilla. Edellisenä yönä oli Itäisen Suomen yli pyyhkäissyt raju myrskyrintama. Ylitettyämme rajan suuntasimme Viipurin kautta kohti Muolaata. Muolaassa meillä oli mahdollisuus tehdä ostoksia venäläiseen malliin suoraan auton takaluukusta. Samalla saatoimme tutustua alueen bunkkerirakennelmiin. Alueen metsiköissä oli myös panssarintorjuntaan rakennettuja kiviesteitä, joita pysähdyimme ihmettelemään.

Muolaasta jatkoimme Valkjärven läpi kohti yöpymispaikkaamme Kiviniemeä, jonka kautta kulkee koko alueen läpikulkuliikenne Vuoksen ylittäviä maantie- ja rautatiesiltoja pitkin. Myrskyn tuhot olivat alueella huomattavia. Sen saimme kokea myös majapaikassa, kun sähkö, vedenjakelu ja puhelinliikenne olivat poikki vuorotellen. Vesijohtoveden puutteen korvasi lopulta uintireissu Vuoksessa. Hotellin sisällä luovimme henkilökunnan antamien taskulamppujen avulla.

31.7. Sää jatkui helteisenä. Aamiaisen jälkeen jatkoimme matkaa Käkisalmeen. Käkisalmissa tarkoituksemme oli käydä ”Suvut kohtaavat Karjalassa” -tapahtumassa, mutta aikataulusekaannuksen takia päädyimme tutustumaan Käkisalmen linnaan ennen varsinaisen juhlan alkua. Tämän jälkeen lähdimme etsimään Pentti Pirneksen suvun kotitaloa. Käkisalmen torilla teimme ostoksia ja hämmästelimme elävien kanien kauppaamista paahtavassa helteessä. Suomalaisilla eläinsuojelijoilla olisi varmasti ollut runsaasti huomautettavaa.

1.8. suuntasimme Raudun kautta kohti etelää. Raudussa kävimme tutustumassa rouva Putinin lomakeskukseen, joka oli rakennettu viimeisen päälle. Oli hotellikeskusta, laskettelurinnettä, puistoa, golfkenttää ja jopa oma rakenteilla oleva lentokenttä. Myrskytuhoja näkyi lomakeskuksen puistossakin. Raudusta tulimme hetkellisesti vanhan rajan yli Venäjän puolelle Lempaalaan, josta suunta jatkui Kivennavan kautta Terijoelle. Terijoella etsimme Pekka Laitisen suvun kotisijoja. Osa porukasta tutustui tällä välin torielämään. Yleisesti kiinnitimme huomiota alueen siisteyteen. Tutustuimme Terijoen ortodoksikirkkoon, sivuutimme kunnostetun luterilaisen kirkon ja jatkoimme kohti kuuluja Terijoen hiekkarantoja. Rantaloma piti jättää lyhyeksi, koska Viipurissa oli määrä olla klo 16. Viipurissa osa teki vielä ostoksia. Illan tunteina ylitimme jälleen Suomen rajan ja yön myöhäisinä tunteina olimme jälleen kotona.

Temppeli Monrepos'n puistossa

Kaivohuone Monrepos'n puistossa

Pirnesten koskenlaskujoukkue kuivaharjoittelee

Leppoisaa illanviettoa

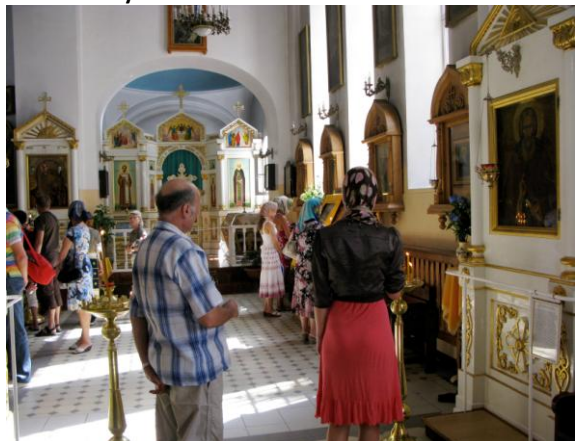
Muisto sota-ajalta

Maaseutuidylli Sortavalasta

Torikauppiaan kurkkusatoa

Terijoen ortodoksikirkko

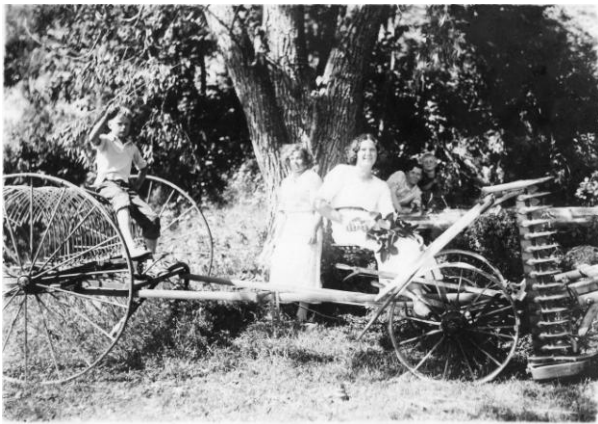

Terijoen hiekkarantoja

Viipurin pyöreä torni

Vanhat valokuvat kertovat

Heinätyöläiset Hiitolassa v. 1938

Irma Pirnes ystävättärineen

Juhannusruusu kukkii Tausjärvellä 1938

Neidot puun katveessa Hiitolassa 1938

Taisto, Lahja ja Ester Pirnes paimenessa

Perhepotretti tikkailla

Sijaiskotitoimintaa 30 vuoden kokemuksella

”Antakaa minulle huolenpitoa, turvaa, ohjeita ja huomatuksi tulemisen kokemuksia”, toivovat kaikki lapset. On kuitenkin niitä, jotka eivät niitä biologisilta vanhemmiltaan saa ja tulevat huostaan otetuiksi. Heille tarvitaan sijaisvanhempia ja koteja.

Haapsaaren Jorma ja Mirja ovat tarjonneet sijaiskodin monille lapsille ja nuorille jo 30 vuoden ajan. Ensin he toimivat 15 vuotta sijaisperheenä. Viimeiset 15 vuotta he ovat ylläpitäneet Pesäkujan Perhekoti Oy:tä Nastolan Villähteellä. Perhekodin osakkaita ja siinä työtä tekeviä ovat Mirjan ja Jorman lisäksi heidän kaikki kolme lastaan: Kirsi, Kimmo ja Kati.

Jorma ja Mirja Haapsaari

Kyse on perheyrittäjyydestä, joka on vuosien kuluessa muuttanut muotoaan. Perinteinen sijaiskotitoiminta perustui toimeksiantosopimuksiin. Ammatillisessa perhehoidossa vaaditaan ainakin toiselta perheen vanhemmista ammatillinen tutkinto. Mirja on suorittanut jo 30 vuotta sitten Laitossijaisopiston kodinhoitajatutkinnon. Oman väen lisäksi perhekodissa työskentelee tällä hetkellä Mona, joka on koulutukseltaan sosionomi.

Ammatillista perhekotitoimintaa säätelee lastensuojelulaki. Kunnan sosiaalityöntekijä perehtyy sijaiskotia tarvitsevan lapsen tilanteeseen ja arvioi, mikä olisi lapsen tilanteeseen sopiva sijaiskoti. Kunta on palvelun ostaja ja perhekotiyrittäjä palvelun tuottaja. Yksityisten palveluntuottajien kilpailukyky punnitaan toiminnan laadulla ja kasvatustehtävässä onnistumisella.

”Jos ei halua vieraita lapsia omaan kotiin, ei tule onnistumaan”, tiivistää Mirja. Haapsaarilla sijaiskotilapsia on tällä hetkellä viisi. Parhaimmillaan heitä on ollut jopa kahdeksan. Lisäksi on ollut lapsia perhepäivähoidossa. Huolimatta perheen koosta ovat sekä Mirja että Jorma käyneet työssä kodin ulkopuolella. Alkuvuosina Mirjan äiti hoiti kahta poikaa Mirjan ollessa töissä. Lapset tulevat sijaiskotiin parin kolmen vuoden iässä (jotkut vauvanakin) ja ovat joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta 18-vuotiaiksi asti.

Se, että Haapsaarilla myös lapset ovat mukana yrittämisessä, osoittaa, etteivät omat lapset koe jääneensä syrjään tai vähemmälle huomiolle. Tosin Mirja kertoo kokemustaan eräästä joulusta, jolloin Kati oli hokenut monta kertaa äitiä, eikä Mirja ollut pyyntöä siinä tilanteessa kuullut. Sijaisperheessä äidin täytyy olla äitinä monelle ja usein yhtä aikaa. Se, mitä omat ja sijaislapset ovat varmuudella oppineet toisiltaan, on empatia eli kyky asettua toisen toiveisiin. Tammikuussa kahden perhekodissa olleen veljeksien ollessa matkalla Japanissa oli Kati - heidän ikätoverinsa - kantanut huolta poikien pärjäämisestä. Vahvojen tunnesiteiden kehittymisestä kertoo se, että sijaislapset pitävät yhteyttä sijaisvanhempiansa sekä näiden lapsiin vielä myöhemminkin.

Haapsaarten perhekodissa ei näytä olevan johtajuusvajetta. Säännöt ovat kaikille selkeitä, eikä kiintymyksen osoittamisessa kainostella. Mirja sanoo lapsia kilteiksi. Sen ja kohteliaisuuden ehtii havaita lyhyelläkin vierailulla. Toki arkeen mahtuu monenlaista - varsinkin murrosikäisten kohdalla - eikä kaikki välttämättä aina mene hyvin. Mirjan olemus kertoo, että hän tekee työtä tunteella ja sydämellä. Jorma on ilmeisen taitava monitoimimies. Hän lienee viettänyt lukemattomia tunteja nuorten kanssa kesämökillä, urheilukenttien laidalla tai kyyditen porukkaansa erilaisten harrastusten pariin.

Kysyn, ovatko sijaislapset aikojen saatossa muuttuneet. ”Ovat”, vastaavat Jorma ja Mirja: ”He ovat tulleet oikeuksistaan tietoisemmiksi.” Myös biologisen siteen merkitys tulee enemmän esiin. Lapset tietävät olevansa ensisijaisesti biologisten vanhempiensa lapsia. Aiemmin lapset kutsuivat Mirjaa ja Jormaa äidiksi ja isäksi, nyt mummiksi ja papaksi. Taitaa tosin ikäkin asiaan vaikuttaa!

Jorma Haapsaari on Raudussa syntyneen ja oman yksitoistalapsisen perheen maailmaan saattaneen Anna Kristiina Haapsaaren (o.s. Pirnes) pojan poika. Jorman lapsuuden perheessä oli seitsemän lasta. Jormalla ja Mirjalla on jo kuusi lastenlasta ja kaksi lapsenlapsenlasta, jotka asuvat lähistöllä. Yksinäisiä Mirjan ja Jorman eläkepäivät tuskin tulevat olemaan!

Talleta muistosi vuoden 2013 Pirnespostiin

Vaikka vuoden 2011 Pirnesposti on vielä painotuoreena kädessäsi, on jo aika katsoa tulevaan. Seuraava Pirnesposti nimittäin ilmestyy keväällä 2013 ja haluamme tehdä siitä iloisen ja monipuolisen lukukokemuksen mahdollisimman monelle suvun jäsenelle. Millaista sisältöä juuri Sinä haluaisit seuraavaan lehteemme? Mitä kuvia, muistoja tai tarinoita omasta lähipiiristäsi haluaisit tuoda esille? Nousiko mieleesi lehteä lukiessa joku sinulle tärkeä - elävä tai jo edesmennyt - sukulainen, jonka elämäntarinan haluaisit jakaa kanssamme? Näitä muistoja ja tarinoita julkaistaan taas seuraavassa Pirnespostissa. Tartu työhön ennen kuin asia ehtii unohtua ja lähetä muistosi jollekin hallituksen jäsenistä!

Toimittajaksi Pirnespostiin?

Varmin tapa päästä vaikuttamaan lehden sisältöön on olla itse mukana. Etsimmekin nyt tarmokkaita ja / tai näppäräsormisia henkilöitä avuksi haastattelemaan ihmisiä ja tekemään uusia juttuja. Muistelmia, reseptejä vai kenties vitsipalsta? Tämän lehden toimituksessa ei tarvitse olla kouluja käynyt journalisti. Jos sinulla on aikaa ja innostusta, olet etsimämme henkilö. Ilmoittaudu vikkellästi tiedotustiimin jäsenille. Yhteystiedot löydät tämän lehden Hallituksen kuulumisia –palstalta.

Laukoista Pirneksiksi

(Väinö Pirnes)

Unto Pirneksen, Salme Laitisen ja Jari Laukan tutkimukset osoittavat Laukkojen, Karjalan Pirnesten ja Haapaveden Pirnesten sukulaisuuden. Laajentamalla Unton Pirnespostissa 2009 Karjalan Pirneksistä esittämää kaaviota saadaan suku yhteyksistä havainnollinen kuva. Karjalan Pirnesten ja Haapaveden Pirnesten yhteinen kantaisä näyttäisi olevan 1520 syntynyt Juho Juhonpoika Laukka. Hänen poikansa Erkki Laukan (s. 1560) jälkeläisestä periytyvät Karjalan Pirnekset ja toisen pojan Lauri Laukan (s. 1555) jälkeläisistä, jotka asettuivat v. 1766 taloihin Mieluskoski 12 Pirnes/Keskitalo, Mieluskoski 13 Pirnes/Kärki ja Mieluskoski 14 Pirnes/Kanala, Haapaveden Pirnekset.

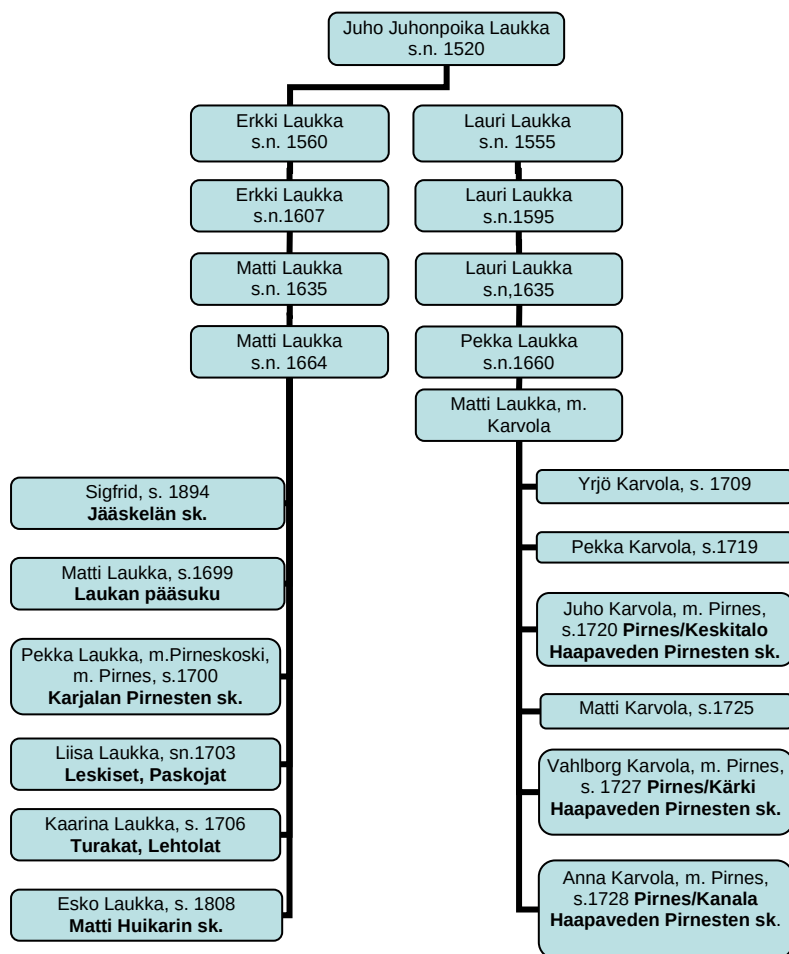
Haapavedellä lienee ollut jo ennen vuotta 1700 Pirnes sukunimeä käyttäviä sukuja. Siis kaikki Haapavellä asuvat tai sieltä lähtöisin olevat Pirnekset eivät välttämättä ole em. kantaisän kautta sukua keskenään.

Mihin sukuhaaroihin nykyiset Haapavedellä asuvat tai sieltä lähtöisin olevat Pirnekset kuuluvat?

Tutkiessaan sukuaan Haapaveden Pirneksiin kuuluva Salme Laitinen löysi esi-isiansä asuinpaikan, Mieluskoski 12 Pirnes/Keskitalon. Pirneksien talot sijaitsivat nykyisessä Ollalassa, lähellä nykyistä Ollalan Nuorisoseura Rientolaa. Suku piti taloja hallussaan vuoteen 1867, jolloin ne menetettiin.

löysi esi-isiansä asuinpaikan, Mieluskoski 12 Pirnes/Keskitalon. Pirnesten talot sijaitsivat nykyisessä Ollalassa, lähellä nykyistä Ollalan Nuorisoseura Rientolaa. Suku piti taloja hallussaan vuoteen 1867, jolloin ne menetettiin.

Oma sukuni

Nimeni on Väinö Juhani Pirnes (s. 24.12.1935 Haapavesi). Asun Helsingissä. Isäni oli Väinö Pirnes (s. 31.12.1904 ja k. 1.3.1968 Haapavesi). Uskon, että hänen sukujuurensa johtavat Mieluskoski 12 Pirnes/Keskitaloon. Äitini oli Hilja Kustaava Pirnes, o.s. Taskila (s. 19.4.1910 Vihanti ja k. 31.3.1996 Haapa-vesi). Hän oli lähtöisin Vihannin Verkasaloista.

Kun itse aloin selvittää sukuaani taaksepäin, varmaa tietoa oli isoisäni nimi: Antti Jaakonpoika Pirnes. Syntymä- ja kuolinajan sain hänen hautakivestään. Tulipalossa osittain tuhoutuneista Haapaveden kirkonkirjoista ei hänestä tai hänen lapsuudenperheestään löytynyt paljonkaan varmaa tietoa. Sain kuitenkin muutamia nimiä tarjolle hänen isäksensä. Valitsin niistä mahdolliseksi Jaakko likanpojan, (s. 7.2.1849). Muistelen isäni kertoneen, että hänen isoisänsä olisi ollut Jaakko likanpoika. Tätä kautta, käyttäen Suomen sukututkimusseuran Hiski-hakuohjelmaa, pääsin muutamia sukupolvia taaksepäin.

Lapsuudessani kotonani vieraili useita kertoja vanhempi sukulaismies nimeltä Jussi Jaakonpoika Roini. Isäni kertoi hänen olevan setänsä eli hänen isänsä veli. Hän oli ollut syntyjään Pirnes, mutta oli myöhemmin muuttanut sukunimensä Roiniksi. Hän asui Jokivarressa lähellä Kärämäen rajaa. Kuuntelin Jussin ja isäni jutustelua, kun he muistelivat vanhoja aikoja. He muistelivat vanhojen miesten kertoneen, että heidän sukunsa oli muinoin omistanut Ollalassa isohkon talon, mutta myöhemmin menettänyt sen. En muista, että talon tarkka sijainti olisi tullut mainituksi, eikä milloin se oli menetetty ja miksi. Olikohan tällöin puhe Pirnes/Keskitalosta? Jussi puhui myös serkuistaan, Pirneksistä, jotka asuivat Alasydänmaalla, nykyisessä Alakylässä, Nivalan rajan tuntumassa.

Salme Laitisen tutkimuksissa esiintyy Jaakko Iisakinpoika (s. 7.2.1849), mutta Salme ei ollut löytänyt hänelle Antti-nimistä poikaa. Esitin sähköpostilla kysymyksen Jari Laukalle. Puolen tunnin kuluttua hän vastasi, että uskoi Jaakolla olleen Antti-nimisen pojan. Tätä hän ei kuitenkaan vielä pystynyt varmistamaan. Hän antoi myös valaistusta Alakylän Pirnesten ja Roinin suvun alkuperästä. Muutaman viikon kuluttua hän vahvisti 99-prosenttisesti, että oletamus pitää paikkansa. Samalla sain tietooni kymmenen uutta isäni setää tai tättä.

Pirnes/Keskitalosta alkunsa saaneeseen sukuhaaraan kuuluvan Iisak Heikinpoika Pirneksen (s. 1.2.1814 ja k. 2.6.1867) ja hänen vaimonsa Kaisa Jakobsdotter Ylikankaan (s. 22.6.1814 ja k. 15.3.1868) lapsia ovat mm. Salme Laitisen isoisä Heikki likanpoika Pirnes (s. 28.4.1841), minun isoisäni isä Jaakko likanpoika Pirnes (s. 7.2.1849) ja Alakylän Pirnesten esi-isä Iikka likanpoika (s. 21.8.1853).

Jaakko likanpoika Pirneksen (s. 7.2.1849) ja hänen vaimonsa Kaisa Josefiina Fredriksdotterin (s. 1.2.1855) lapsia olivat mm. Jokivarren Pirnesten eli Roinien esi-isä Juho (kutsumanimeltä Jussi) Roini (s. 28.6.1874) ja isoisäni Antti Jaakonpoika Pirnes (s. 7.9.1881).

Alakylän Pirnekset

Tutkittuani kyläkirjaa ”Alasydänmaasta Alakyläksi” (2009) totesin siellä asuvan tai sieltä olevan lähtöisin monia Pirneksiä. Kirjan tekijältä Salli Haikolalta sain yksityiskohtaisempia tietoja, joista oli mahdollista tehdä perhekaavioita. Salli Haikola on syntyjään Pirnes-sukua. Myös kirjassa ”Sotiemme veteraanit 1918, 1939-1945: Haapavesi” (1994) mainitaan monia sodassa olleita Alakylän Pirnesten sukuun kuuluvia.

Kaikki Alakylän Pirnekset näyttävät olevan likka likanpoika Pirneksen (s. 21.8.1853) ja hänen vaimonsa Anna Helena Eeriksdotter Ansalan (s. 11.10.1842) pojan Erkki likanpoika Pirneksen (s. 24.1.1877) ja hänen Anna Reetta Laukan jälkeläisiä.

Jokivarren Pirnekset eli Roinit

Juho Roinista ja hänen perheestään kerrotaan kyläkirjassa ”Me Jokivartiset” (2003). Roinin sodassa olleet pojat mainitaan myös edellä mainitussa ”Sotimme veteraanit” -kirjassa. Jokivarren Pirnekset eli Roinit ovat siis Jussi Jaakonpoika Roinin (s. 28.6.1874), ja hänen ensimmäisen vaimonsa Iida Maria Kekkosen (s. 23.12.1876) jälkeläisiä.

Työsarkaa tutkijoille

Salme Laitisen tutkimuksista selviää muutaman samaan sukuun kuuluvan nykyisin elävän Haapaveden Pirneksen tai siitä lähtöisin olevan esi-isä. Uskon, että Jari Laukalla on tiedostoissaan Laukan sukutietojen lisäksi myös tietoja Pirnes-sukuun kuuluvista perheistä. Suvun haarat ovat sekoittuneet ilmeisesti avioliittojen kautta vuosisatojen kuluessa. Sukulaisiamme ovat myös suvut, jotka alkoivat Juho Karvola-Pirneksen veljistä Yrjöstä (s. 1709), Pekasta (s. 1719) ja Matista (s. 1725) mahdollisesti sukunimellä Karvola. Tätä kautta löytyy vielä monia sukuhaaroja tutkittavaksi. Mielenkiintoista työsarkaa siis riittää niin vanhoille kuin uusillekin sukututkijoille.

Esiäidit Anna ja Susanna

Heikki Hasusen ja Selma
Maria Kuivalaisen kihlakuva

Kitee on pitäjä rajojen mailla. Se jaettiin Uudenkaupungin rauhassa 1721 Suomen puoleiseen Kiteeseen ja rajan taakse jääneeseen Ruskealaan. Muutamien kyläyhteisöjen, kuten Matkaselän, asukkaat jäivät eri puolille rajaa. Raja poistui Suomen sodan jälkeen, kun ns. Vanha Suomi liitettiin muuhun Suomeen. Sukumme kantaisän Pekka Matinpojan tultua 1744 aivan rajan tuntumaan oli kanssakäyminen yli rajan arkea. Käytiin riitoja kaskimaista mutta myös naitiin yli rajan!

Sukumme naisista kolme, Karjalan Pirnesten kantaisän Pekka Laukan (s. 1700) tytär Maria (s. 1831) sekä hänen poikiensa lapsista Pekan tytär Anna (s. 1748) ja Eskon tytär Susanna (s. 1780) avioituivat rajan toiselle puolelle. Heidän vaiheidensa ja jälkipolviensa selvittämistä on vaikeuttanut se, että Ruskealan kirkonkirjat alkavat vasta 1790 luvulta. Käytettävissä on ainoastaan henkikirja vuodelta 1780 sekä ”Vanhan Suomen väestöluettelo” vuodelta 1754. Heljä Pullin nykysuomeksi kääntämä ”Ruskealan luettelo” on Kansallisarkistossa.

Maria Pekantytär näyttää kuuluneen Matti Pulkkinen perhekuntaan. Hänen puolisonsa oli Joachim Pulkkinen (s. 1729). Suku näyttää jatkuneen 1800-luvulle saakka Ruskealassa. Se saattaa jatkua myös Kiteellä, mutta puuttuvaa lenkkiä ei ole vielä löytynyt.

Anna Pekantytären jälkeläisjoukko on mittava. Olemme selvittäneet sukuhaaran etenemistä 1900-luvun taitteeseen ja osin nykypäivään asti. Sukukuntaan kuuluvien määrä on jo varsin suuri. Annan puoliso oli Heikki Silventoinen Kaalamolta. Heillä oli ainakin kolme sukua jatkanutta tytärtä. Mariasta polveutuu Kippoja, Uimosia, Riikosia, läksiä, Silvennoisia ja Saukkosia. Annasta polveutuu Suonisia, Tannisia, Pieviläisiä, Lappalaisia ja Lambergejä. Kristiinasta polveutuu Kokkoja, Matikaisia, Ronkaisia, Kukkosia, Pohjalaisia, Pinnasia, Soinisia, Kuivalaisia, Auvisia, Jaatisia, Mölsiä ja Skoffskeja.

Eero Kuivalaisen perhe

Susannan puoliso oli Olli Korhonen Matkaselästä. Heidän tyttärensä Susanna avioitui matkaseläläisen Tahvo Ollinpoika Kokon kanssa, joka oli Annan tyttären Kristiinan poika! Näin Annan ja Susannan sukulinjat yhtyvät. Heidän jälkeläisissään Tahvo Kokosta ja Susanna Korhosesta alkaen on Pirnesten geenejä tuplaten. Muutama sukupolvi myöhemmin sukulinjaan tulee Kuivalaisia ja sitä kautta myös hallituksemme jäsen Eeva Hasunen. Hän on Annan jälkeläinen seitsemännessä ja Susannan jälkeläinen kuudennessa polvessa. Hänessä on Pirnestä enemmän kuin meissä nimeä kantavissa! Kuivalaisten geenejäkin hänessä on tuplannos.

Esivanhempien polku Eevasta Annan kautta suvun kantaisään Pekka Matinpoikaan:

1. **Pekka Matinpoika Pirnes**, e. Pirneskoski, e. Laukka (s. 5.11.1700 Haapavesi, Haapajärvi)
Riitta Niilontytär Pyykölä (s. 1699 Pyhäjoki Oulainen)
2. **Pekka Pekanpoika Pirnes**, e. Pirneskoski (s. 29.6.1727 Oulainen, Matkaniva 6)
Kristiina Olavintytär Kuivalainen (s. 1725 Kitee, Matkasekä 1)
3. **Anna Pekantytär Pirnes** (s. 15.8.1748 Kitee, Matkasekä 3)
Heikki Silventoinen (s. 5.6.1740 Ruskeala, Kaalamo)
4. **Kristiina Heikintytär Silventoinen** (s. 1780 Ruskeala, Kaalamo)
Olavi Paavonpoika Kokko (s. 1775 Ruskeala, Matkaselkä 2)
5. **Tahvo Olavinpoika Kokko** (s. 15.12.1805 Ruskeala, Matkaselkä 2)
Susanna Olavintytär Korhonen (s. 17.6.1809 Ruskeala, Matkaselkä)
6. **Antti Tahvonpoika Kokko** (s. 21.4.1844, Ruskeala, Matkaselkä 4)
Anna Pekantytär Silvennoinen (20.12.1843, Pälkjärvi)
7. **Aino Antintytär Kokko** (s. 6.10.1878, Ruskeala Matkaselkä 2)
Eero Tuomaanpoika Kuivalainen (s. 23.4.1871 Kitee Matkaselkä 1)
8. **Selma Maria Eerontytär Kuivalainen** (s. 22.2.1898 Kitee, Matkaselkä 1)
Heikki Pekanpoika Hasunen (s. 23.4.1892, Ruskeala, Issakanvaara 1)
9. **Kauko Johannes Hasunen** (s. 8.11.1920 Ruskeala, Issakanvaara 1)
Eeva Orvokki Arvidintytär Reinikainen (s. 7.4.1923 Puumala, Vesiniemi 7)
10. **Eeva Liisa Hasunen** (s. 27.1.1951 Imatra, Huhtasenkylä)

Toinen esivanhempien polku Eevasta suvun kantaisään haarautuu Tahvo Kokon puolisosta Susanna Korhosesta, joka oli Susanna Eskontytär Pirneksen tytär:

1. **Pekka Matinpoika Pirnes**, e. Pirneskoski, e. Laukka (s. 15.11.1700 Haapavesi)
Riitta Niilontytär Pyykönen (s. 1699, Pyhäjoki, Oulainen)
2. **Esko Pekanpoika Pirnes**, e. Pirneskoski (s. 31.1.1737 Oulainen)
Susanna Jaatinen (s. 1737 Kitee)
3. **Susanna Eskontytär Pirnes** (s. 19.11.1780 Kitee, Matkaselkä 3)
Olavi Rekonpoika Korhonen (s. 1722 Ruskeala, Matkaselkä)
4. **Susanna Olavintytär Korhonen** (s. 17.6.1809 Ruskeala, Matkaselkä)
Tahvo Olavinpoika Kokko (s. 15.12.1805 Ruskeala, Matkaselkä 2)

Vaikka Anna ja Susanna hakivatkin puolisonsa rajan takaa, oli kyseessä kuitenkin sama rajan halkoma kylä. Esimerkki osoittaa hyvin sen, kuinka avioituminen pienen alueen sisällä johti sukujen kietoutumiseen monin tavoin toisiinsa.

Pekka Matinpojan pirtissä: mielikuvamatka 1780-luvulle

(Piiros: Terho Pirnes)

Elettiin syksyä 1786. Ulkona oli pimeää. Oli tulossa kuulas pakkasyö. Sisällä Piirolän pirtissä aherrettiin puhdetöiden parissa. Susanna, Eskon vaimo, kehräsi villalankaa. Talvi oli tulossa ja kutomista riittäisi. Esko-isäntä korjaili hevosen valjaita apunaan ja opissaan kolmentoista ikäinen Antti-poika. Pirtin lattialla oli työn alla reki. Eskon vanhin, jo yli kaksikymppinen poika Matti, halkoi nuorista ohuista kuusenrungoista vitsaksia. Yhdessä Pekka-veljensä kanssa hän punoi niitä siteiksi, joilla reen jalakset nivottaisiin yhteen. Perheen kaksi vanhinta tytärtä ja pojista Esko olivat jo muuttaneet pois kotoa. Nuorin, kuusivuotias Susanna-tyttönen, leikki lattialla veistolastujen kanssa. Isännän vanhempi veli Pekka asusti perheensä kanssa talon toisessa päässä porstuan ja kylmän välitilan takana.

Talon vanhaisäntä Pekka, Eskon ja Pekan isä, lepää tuvan nurkassa omassa sängyssään. Susanna kipittää varovasti ukin vuoteen viereen. Ukkia ei saa häiritä. Hän on jo niin kovin hauras. Kuulo on käynyt hyvin huonoksi, eikä näkökään ole kovin hyvä. Uloskaan häntä ei voi enää viedä. Auttavia käsiä on kuitenkin aina lähellä.

Pekka ei enää huomioi, mitä tuvassa tapahtuu. Voimat ovat uupuneet, mutta ajatus on nyt hyvin selkeä. Pekan mielessä soljuvat mielikuvat. Ne tekevät matkan, joka on ajatuksellisesti lyhyt, mutta ajallisesti pitkä: koko Pekan elämänsä - lähes 86 vuoden - mittainen.

"Oli vuosi 1698, kun isäni Matti Matinpoika, joka oli lähtöisin Haapaveden Mieluskosken Laukan talosta, mutta asutti nyt Haapajärven Lehtolan taloa, toi taloon emännäksi Marketta Pekantytären läheiseltä Koivun tilalta. Seuraavana keväänä syntyi vanhempi veljeni Matti. Sitten synnyin minä vuoden 1700 lopulla, ja minun jälkeeni vielä kaksi siskoa ja Esko-veli. Takana olivat edellisen vuosisadan pahimmat nälkävuodet, mutta onneksi niitä seurasi monta hyvää vuotta. Ei meidän tarvinnut lapsena kovin paljon nälkää kärsiä.

Varhainen lapsuus Pyhäjokivarressa oli hyvää aikaa. Varsinkin kesäisin oli paljon tekemistä. Aika kului aikuisten mukana erilaisissa puuhissa tai kylän poikien kanssa Pyhäjokirannassa ja joella leikkiessä ja puuhatessa. Mutta sitten koittivat raskaammat sodan ja vainon vuodet: isovihan aika. Olin neljäntoista ikäinen, kun venäläiset kasakat tulivat ja tekivät tuhojaan koko jokilaaksossa. Tappoivat ihmisiä ja polttivat taloja. Ottivat vangiksi miehiä ja naisia vieden heidät Venäjälle. Oli pakko paeta metsiin ja piilopirttiin kylän takamaille. Kylän takamilla ja erämetsissä Ainalin ja Pirnesjärven rantamilla olimme vainoojaa karussa. Eivät ne korpeen sentään perässä tulleet. Mutta pelot jäivät viljelemättä ja siitä tietysti seurasi nälkä ja kurjuus. Oli syötävä jäkälää, sammalta ja puunkuorta vähäisen leivän jatkeena. Onneksi Pirnesjärvi antoi runsaasti isoja haukia, ja kun kylän miehillä oli monilla mainiot eräpyyntitaidot, saatiin riistasta ravintoa. Oli siinä ajassa paljon hyvääkin. Opin paljon hyödyllisiä tietoja ja taitoja, joita olen voinut pojilleni välittää.

Kylän miehiä oli mukana Kaarle-kuninkaan sotaretkillä. Heidän kertomansa tarinat olivat aikuistumassa olevalle nuorelle jännittävää kuultavaa. Norjan sotaretkeltä yli Norjan tuntureiden palanneiden harvojen selvinneiden Laukan Niilon, Huikarin Paavon ja Rytkyn Laurin tarinat kertoivat aivan hirmuisista koettelemuksista. Monet talviset iltapuhteet niitä juttuja Laukan tuvassa kuunneltiin.

Raskaan isoviha-ajan jälkeen oli autioituneita tiloja saatava pian viljelykseen. Isä, joka oli lautamies, osasi järjestellä asioita. Kerran olin kyytimiehenä, kun hän vieraili Oulaislaisen lautakuntatoverinsa Pyykölän isännän luona. Valmiiksi olivat ukot asian ajatelleet. Pyykölän Niilon Riitta-tyttärestä minulle vaimoa ajattelivat. Eikä se huono kauppa ollut. Hyvän vaimon Riitasta sain.

Naapurikylästä Oulaisten Matkanivan puolelta oli jäänyt Pirneskosken tila ilman asukkaita. Sain tilan viljeltäväksi ja muutimme Riitan kanssa sinne muutaman kilometrin päähän kotitalalta. Olin tilan veroa maksavana isäntänä vuodesta 1728 vuoteen 1741. Lapsia syntyi seitsemän. Kolme korjasi tuoni jo lapsena.

Kun isäni luopui Laukan talon isännyydestä 1738, siirtyi se veljieni Matin ja Eskon haltuun. Näin meillä jokaisella kolmella veljellä oli oma tila viljeltävänä. Mutta sitten tulivat ankarat katovuodet, erityisesti vuosi 1740, jolloin halla vei jokivarren tiloilta kaiken sadon. Seuraava kesä oli hyvin sateinen ja joki tulvi pelloille. Karjaa sairastui ruttoon ja toimeentulo oli hyvin niukkaa.

Samana vuonna alkoi myös sota ja miehityskausi. Pääkylälle Huikarin taloon oli perustettu muutama vuosi aiemmin sotilasvirkatalo. Laukan talo toimi myös kestikievarina. Sain monesti vuorollani hoitaa hollikyydityksiä. Näin minulla oli hyvä tilaisuus kuulla matkustavilta virkamiehiltä ja kulkukauppiailta, mitä maassa tapahtui. Kun rauha oli tullut elokuussa 1743, sain tietää, että itärajan lähellä Kiteellä olisi mahdollisuus saada edullisesti viljelykseen ilman asukkaita jääneitä tiloja. Nyt, kun koko Kaakkois-Suomi oli menetetty venäläisille, oli tärkeätä asuttaa rajaseutua. Olin kuullut, että Karjalan vaaramaisemissa olisi vielä metsää kaskettavaksi, Maa olisi muhevaa, eikä halla kovin usein vierailut.

Kun lisäksi suvussamme kulki perimätieto, jonka mukaan esi-isämme olisi joskus parisataa vuotta sitten tullut Pyhäjokivarteen juuri Karjalasta, vahvistui koko ajan ajatus sinne muuttamisesta. Päätös ei ollut helppo. Sitä helpotti kuitenkin se, että minulla oli kasvamassa kolme poikaa, joista jonkun osana olisi ehkä joutua ruutusotilaaksi. Karjalassa ei ruutulaitosta ollut.

Muutto Matkanivalta Kiteelle Matkaselkään tapahtui huhtikuussa, kun rekikelit olivat parhaimmillaan ja valoisa päiväaika varsin pitkä. Vanhimmat pojat Matti ja Pekka ajoivat kahta hevosta ja minä itse kolmatta. Perheen nuorin Esko oli vasta seitsemän ikäinen. Matka kesti melkein kaksi viikkoa.

Mieli oli varsinkin lapsilla aluksi hieman haikea. Mahtavan, vuolaana virtaavan Pyhäjoen koskien pauhu ja rantakosteikoissa elävien kurkien ääntely vaihtuivat Karjalan tuuhettuviin koivikoihin ja kähkösten kukuntaan rauhaisan Ruokojärven rantametsikössä.

Kauan ei ehditty ikävää miettimään. Oli ryhdyttävä rakentamaan kotia perheelle. Onneksi oli metsää sekä kaadettavaksi rakennustarpeiksi että kaskettavaksi ohran, rukiin, nauriin ja pellavan kylvöä varten. Elämä oli työntäyteistä. Kauan ei kulunut, kun pojista Pekka löysi puolison rajanaapurin Kuivalaisen Kristiina-tyttärestä. Heidän jokaisella neljällä tyttärellään on jo perhe ja useita lapsia. Ja aikanaan sai myös nuorempi poika Esko rinnalleen Susanna-puolison ja ison perheen.

Neljäkymmentäkaksi vuodenkiertoa – puolet elämästäni - on vierähtänyt täällä rajan tuntumassa Ruokojärven rannalla kallioisilla rinteillä. Suurin osa siitä perustamani Pirnelän tilan isäntänä. Rakentamista ja peltujen raivaamista on riittänyt. Ja tietysti on pitänyt luoda tuleville polville muutenkin hyvät elämisen puitteet. Onneksi olen jaksanut. Tila on hyvässä kunnossa nyt, kun se jää poikani Pekan hallintaan. Hänellä ei ole poikia, mutta Eskon pojasta Matista tulee hyvä jatkaja hänen jälkeensä.

Pitkän elämän antoi minulle Luoja. Monta olen askelta ottanut, monta lienen jälkeä jättänyt. Paljon on ollut suruja puolison, lasten ja lastenlasten kuolemien vuoksi. On ollut iloa monista hyvistä sadoista sekä runsaista metsän ja veden antimista. Iloinen olen kahdesta sukua jatkaneesta pojasta ja lapsenlapsista. Karjala on ollut minulle mieleen. Täällä on ollut hyvä elää.

Neljää sukunimeä olen kantanut elämäni varrella. Pirnes-nimi vie ajatukset juurilleni Pirnesojan varrelle ja Pirnesjärven muistorikkaisiin maisemiin. Tämän nimen jätän perinnöksi tuleville sukupolville. Ehkäpä elämälläni on ollut tarkoitus. Luojani, matka on ollut hyvä. Olen valmis lähtemään.”

Päreet oli jo pirtissä sammutettu. Lieden hiillos antoi hieman valon kajoa pirttiin. Ulkona oli tähtikirkas yö. Pekka avasi hetkeksi silmänsä. Iltatähden säteet osuivat pirtin ainoasta pikkuruisesta ikkunasta Pekan vuoteeseen. Pekka tunsu sädehtivän valon kutsun. Tuota säteiden siltaa lähti Pekan sielu ikuisuusmatkalle kohti taivaan tähtitarhaa.

Esko, vanhan isännän poika, ei ollut vielä nukahtanut. Hän kuuli raskaan huokauksen ja sitten laskeutui hiljaisuus. Hän asteli isänsä vuoteen viereen, totesi tapahtuneen ja nosti isän kädet ristiin tämän rinnalle. Ennen vuoteeseen menoa hän kävi vielä kuiskaamassa pojalleen Matille: ”Ukkisi lähti. Aamulla viemme ruumiin riiheen laualle.”

Hallituksen kuulumisia

Tällä kaudella olemme päättäneet uudistaa tiedottamista. Perinteisen kirjepostin lisäksi tarjolla ovat sähköposti, sukuseuran nettisivut ja uutena ehdotuksena Facebook-sivun perustaminen sukuyhdistykselle. Niinpä kysymmekin nyt: mikä olisi Sinulle luontevin tapa viestiä sukuyhdistyksen kanssa. Viime kaudella postin kautta tapahtuva viestintä oli yhdistyksen suurin kuluerä. Olisi tärkeätä, että varoja riittäisi jatkossa muuhunkin toimintaan. Siksi toivomme, että kirjepostia tarvitsisi jatkossa lähettää vain niille henkilöille, joilla todellakaan ei ole mahdollisuutta käyttää tietokonetta. Vähentämällä postitettavien papereiden määrää säästämme myös luontoa.

Toinen asia, johon tällä kaudella yritämme panostaa, on suvun yhteistoiminta. Olemme saaneet vihjeitä, että suvulla pitäisi olla enemmän yhteistä toimintaa. Kukaan ei kuitenkaan ole sanonut suoraan, mitä se voisi olla, joten päätimme selvittää sen tässä samalla. Millaisessa harrastustoiminnassa Sinä haluaisit olla mukana? Pitäisikö sen olla kulttuuria, liikuntaa vai jotain muuta mukavaa puuhastelua?

Lopuksi muistutamme jälleen kerran yhteystietojen ajantasaisuuden tärkeydestä. Valitettavan usein se, ettei yhteys toimi tai viesti kulje, johtuu vanhentuneista tai puutteellisista yhteystiedoista. Huolehdiathan siis, että ainakin tämänhetkinen sähköpostiosoitteesi on varmasti yhdistyksen osoiterekisterissä. Rekisteriä ylläpitää hallituksen jäsenistä Ari Ratinen.

Sukugallup 2011

1. Mikä on sinulle sopivin tapa vastaanottaa sukuseuran tiedotteita?
2. Kuinka usein haluaisit saada tietoa sukuseuran toiminnasta?
3. Mitä sukuseuran jäsenet voisivat seuraavaksi harrastaa yhdessä?
4. Millaisen tapahtuman toteuttamisessa pystyisit ehkä auttamaan meitä?

Lähetä vastauksesi 1.8.2011 mennessä jollekin tiedotustiimin jäsenistä. Kaikkien vastanneiden kesken arvotaan 3 kpl sukuseuran logolla varustettuja kauppakasseja.

Pirnes-puoti

Myyynnissä olevat tuotteet:

	Pöytäviiri Sukuvaakuna-aiheinen pöytäviiri marmorijalustalla. Korkeus noin 30 cm. Hinta 30 €		Kauppakassi Puuvillakassi Karjalan Pirnesten omalla painatuksella. 100 % puuvillaa. Koko 38 x 42,5 cm. Hinta 3 €
---	---	--	---

Ehdotuksia uusiksi sukutuotteiksi voi jättää hallituksen jäsenille. Puodinhoitajana toimii hallituksen jäsenistä Arja Norris.

Jäsenyydestä ja jäsenmaksuista

Kauden 2010-2012 (kahden sukukokouksen välinen aika) perhekohtainen jäsenmaksu, joka kattaa vanhemmat ja heidän alaikäiset lapsensa, on **15 euroa**. Uusilta jäseniltä peritään lisäksi kertaluontoinen liittymismaksu **5 euroa**. Muut maksamisessa tarvittavat tiedot löydät alla olevasta tilisiirtolomakkeesta. Muistathan lisätä viestikenttään kaikkien jäsenmaksun piiriin kuuluvien henkilöiden nimet!

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	Nordea 174530-33896	TILISIIRTO GIRERING Vain kotimaan maksuliikenteessä Endast för inrikesbetalningsförmedling	
Saaja Mottagare	Karjalan Pirnekset ry	Jäsenmaksu 2010-2011 Jäsenten nimet:	
Maksaja Betalar			
Allekirjoitus Underskrift		Viite nro Ref.nr	
Tilitä nro Från konto nr		Eräpäivä Förf.dag	31.5.2011

**PANKKI
BANKEN**

Hallituksen yhteystiedot

Irma Hynynen

Ketuntie 1, 19700 Sysmä
0400 – 212 666
irmhyn@gmail.com

Pirjo Kettunen

Soratie 4 F 8, 15550 Nastola
03 - 758 0571 tai 045 – 678 1201
veikko_pirjo@hotmail.com

Keijo Pirnes

Kuuselantie 15 F 29, 80140 Joensuu
050 – 592 8875
keijo.pirnes1@kolumbus.fi

Pentti Pirnes

Norkkokuja 3, 42700 Keuruu
014 – 773 550 tai 044 – 575 8031
pentti.pirnes@luukku.com

Ari Ratinen

Mustanmännistöntie 74, 05820 Hyvinkää
040 – 514 7618
ari.ratinen@gmail.com

Eeva Hasunen

Orvokkikuja 4 A 11, 01300 Vantaa
040 – 539 3323
eeva.hasunen@welho.com

Arja Norris

Teriojantie 12, 04400 Järvenpää
09 – 288 118 tai 050 – 377 7365
arja.norris@saunalahti.fi

Marja Pirnes

Joukahaisentie 5, 15870 Hollola
040 – 518 3761
marja.pirnes@phnet.fi

Unto Pirnes

Valajanraitti 2F, 18100 Heinola
0400 – 249 827
unto.pirnes@kolumbus.fi

Kuulutko Sukuuni 8.-9.10.2011

Suomen suurin suku- ja mustapahtuma Vantaan Hiekkaharjussa

Vantaan ammattiopisto Varian Tennistien toimipisteessä, osoitteessa Tennistie 1, 01370 Vantaa

Sukuja ja sukuseuroja eri puolilta Suomea

Vantaan Seudun Sukututkijat ry:n nyt jo kolmattatoista kertaa järjestämä Kuulutko Sukuuni -tapahtuma on suurin vuosittainen sukututkimus- ja sukuseuraväen kohtaamispaikka. Kolme mielenkiintoista luentoa kumpanakin tapahtumapäivänä, tietoiskuja sukututkimuksen aloittamisesta, sukuseuran perustamisesta, kuvankäsittelystä jne. Näyttelyosastoilla on sukututkijoita, sukuja ja sukuseuroja sekä sukututkimusharrastusta tukevia yhteistyökumppaneita eri puolilta Suomea. Paljon nähtävää ja koettavaa.

Vuoden 2010 tapahtumassa oli yli 80 näytteilleasettajaa ja yleisöä vilkonlopun aikana kävi reilut kaksituhatta ja vähintään siihen tähdätään tänäkin vuonna.

Vuoden 2011 valokuvanäyttelyn teema on "Lapsen arki ja juhla". Näyttelyssä on vuonna 1945 tai aikaisemmin otettuja valokuvia lapsista leikeissään, työn touhussa tai juhlatamineissaan poseeraamassa. Mukana on sekä kotikameralla näpättyjä että ateljeessa otettuja kuvia eri vuosilta ja eri puolilta Suomea

Vantaan Seudun Sukututkijat ry järjestää myös tänä vuonna kaikille avoimen Perheen tarina -kirjoituskilpailun, jonka palkinnot jaetaan Kuulutko Sukuuni -tapahtumassa 8.10.11.

Yleisöllä on tapahtumaan, luennoille ja tietoiskuihin vapaa sisäänpääsy. Nähtävää ja koettavaa löytyy kaikille sukuväsiöistä kiinnostuneille, niin aloittelijoille kuin vanhoille konkaréillekin.

Tapahtumapaikalla on myös Vantaan ammattiopisto Varian oppilaiden pitämä kahvio-ruokala.

Lisätietoja sekä tapahtumasta että kirjoituskilpailusta osoitteessa
www.vantaanseudunsuku.net

Toimitus: Marja ja Unto Pirnes
Kustannus: Karjalan Pirnekset ry, Lahti 2011
Kansikuva: Tommi Pirnes
Paino: N-paino, Lahti 2011